

روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش/بازنگری	PR-IM-05	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۱ از ۷	صفحه

❖ هدف :

هدف از تدوین این روش اجرایی تشریح نحوه تعیین خدمات و تجهیزات ضروری بیمارستان جهت استمرار در زمان بروز حادثه، اقدامات لازم جهت استمرار خدمات از زمان صفر تا زمان بازیابی و نحوه بازیابی و بازسازی پس از خاتمه عملیات با هدف حفظ سلامتی و کاهش آسیب به بیماران، مراجعین، کارکنان است تا ارائه خدمات با مشکلی مواجه نباشد و یا با حداقل مشکل مواجه باشد.

❖ دامنه کاربرد :

شامل تمام واحدهای درگیر مستقیم و غیرمستقیم اعم از درمانی، پاراکلینیک، فنی مهندسی، اداری مالی بنا به تشخیص فرمانده حادثه می باشد.

❖ تعاریف :

تداوم ارائه خدمات درمانی حوادث : به معنی تداوم خدمات بیمارستان در هر واحد مرتبط در شرایط زمانی و مکانی است که بیمارستان بتواند به خدمات خود تداوم ببخشد. فرمانده حادثه بیمارستان باید مطمئن شود زمانی که عملیات بیش از ۱۲ ساعت طول می کشد باید برنامه های لازم را برای تداوم عملیات پیش بینی کند و پرسنل و تجهیزات و منابع مورد نیاز را فراهم کند. از جمله نیازهای زیربنایی مانند آب، برق و انرژی، غذا و نیازهای بهداشتی را فراهم آورد. گزارش دهی در هر مرحله و شیفت باید صورت گیرد. و عملیات ضروری تداوم یابد. ارتباطات لازم با سازمان های مربوط صورت گیرد و هزینه اثربخشی عملیات ها در صورت کمبود و جیره بندی مورد توجه قرار گیرد. ارتباط لازم با رسانه ها برقرار شود و اطلاعات ضروری به خانواده ها داده شود. اگر لازم است بیمارستان مدیریت تامین نیروها و نیازها را برای مدت ۳۰ روز (یک ماه) برنامه ریزی کند.

فهرست خدمات ضروری بیمارستان :

- اعمال جراحی اورژانس
- خدمات اورژانس پایه : حمل مصدوم/ تریاژ/ CPR
- خدمات اورژانس پایه چشم پزشکی
- تامین خدمات تاسیسات و شریان های حیاتی (تامین آب / برق / سوخت / اکسیژن و گازهای طبی / تهویه / سرمایش، گرمایش)
- تامین سیستم های ارتباطی و خدمات رایانه ای و HIS
- تامین تجهیزات ضروری پزشکی (دارو / تجهیزات پزشکی / وسایل آلودگی زدایی)
- خدمات اپتومتری اورژانسی
- خدمات استریلیزاسیون مرکزی
- خدمات بهداشت محیط

روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش/بازنگری	PR-IM-05	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۲ از ۷	صفحه

- تامین آب و غذا
- خدمات واحد پذیرش و ترخیص
- خدمات نقلیه و آمبولانس
- خدمات پاراکلینیک (آزمایشگاه / تصویربرداری رادیولوژیک و تصویربرداری چشمی و آنژیوگرافی)
- خدمات مالی و تامین هزینه و تعیین مطالبات و خسارات
- خدمات امنیتی و انتظامات و ماموران نیروی انتظامی
- تمیزی و نظافت واحدهای ضروری

✓ **نکته:** فهرست تجهیزات ضروری پزشکی توسط واحد تجهیزات پزشکی و ایمنی بیمار تهیه شده است که در اختیار واحدهای مرتبط قرار دارد و نحوه تامین آن‌ها نیز بیان شده است که در صورت کمبود از واحدهای مرتبط تهیه شود.

❖ **مسئولیت‌ها و اختیارات:**

✓ **فرمانده حادثه (فرد پاسخگو):** فرمانده حادثه شامل ریاست بیمارستان یا مدیر بیمارستان و یا مدیر کشیک می‌باشد. مسئولیت اصلی بر عهده مدیر کشیک در شیفت عصر و شب واگذار شده است و مسئولیت پاسخگویی در قبال اجرای این روش اجرای را فرمانده حادثه برعهده دارد و از طریق تکمیل چکلیست نظارت برافزایش ظرفیت بیمارستان در حوزه‌های فضای فیزیکی، تجهیزات، ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و نیروی انسانی با کد سند CH-IM-04 بر نحوه افزایش ظرفیت نیروی انسانی، تجهیزات، چگونگی تغییر فرآیندهای کاری بمنظور پاسخگویی موثر و استفاده از فضاهای ضروری نظارت نموده و نواقص در عملکرد بیمارستان را شناسایی و به دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا اعلام می‌نماید.

✓ **سوپروایزر پرستاری:** مسئول تداوم ارائه مراقبت‌های درمانی تا زمان بازگشت به وضعیت عادی می‌باشد

✓ **مسئول تاسیسات:** مسئول تیم ارزیاب وضعیت و همکاری با فرمانده حادثه برای تعیین نیازها و مدت زمان مورد نیاز و استمرار آن برای مواقعی که حادثه طول می‌کشد می‌باشد. مسئولیت پیگیری جهت ایجاد منابع برق اضطراری را برعهده داشته و باید از عملکرد ژنراتور و UPS اطمینان حاصل نماید.

✓ **مسئول امنیت و حراست:** مسئول همکاری با فرمانده برای تعیین امنیت افراد در زمان ارائه خدمات و تا زمان بازگشت به وضعیت عادی می‌باشد.

✓ **مسئول خدمات:** مسئول هماهنگی برای رساندن خدمات تغذیه‌ای و ارتباطی و تجهیزاتی تعیین شده توسط تیم عملیات و پشتیبانی و فرمانده حادثه را تا زمان بازگشت به وضعیت عادی بر عهده دارد.

عنوان				
روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه				
کد	PR-IM-05	شماره ویرایش/بازنگری	۵/۲	تاریخ آخرین ابلاغ
صفحه	۳ از ۷	تاریخ آخرین بازنگری	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی

✓ **دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا:** پس از خاتمه عملیات، موارد نقص در عملکرد که در چکلیست نظارت بر افزایش ظرفیت بیمارستان در حوزه‌های فضای فیزیکی، تجهیزات، ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و نیروی انسانی با کد سند CH-IM-04 و یا در فرم گزارش فعالیت‌های اعضای تیم مدیریت حادثه (۲۱۴ HICS) با کد سند FO-IM-02 ثبت شده است را جهت تعیین اقدامات اصلاحی به مسئول برنامه‌ریزی و نیز در کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا مطرح می‌نماید. همچنین مسئولیت برنامه‌ریزی دوره‌های آموزشی مورد نیاز بمنظور افزایش دانش و مهارت اعضای تیم مدیریت حادثه و آگاهی از روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی در زمان بروز حادثه را برعهده دارد.

✓ **اعضای تیم مدیریت حادثه:** مسئولیت اجرای شرح وظایف در صورت فعال شدن چارت فرماندهی حادثه براساس نوع و شدت حادثه را برعهده داشته و موظف‌اند بعد از توقف برنامه مدیریت حادثه، گزارش فعالیت‌های انجام گرفته، مشکلات احتمالی و راه‌حل‌های پیشنهادی را از طریق تکمیل فرم گزارش فعالیت‌های اعضای تیم مدیریت حادثه (۲۱۴ HICS) با کد سند FO-IM-02 در اتاق فرماندهی حادثه مستند نمایند.

✓ **مسئول واحد / بخش:** مسئولیت شناسایی موارد کمبود در امکانات و تجهیزات بخش جهت ارائه خدمات در ابتدای هر شیفت کاری را برعهده داشته و باید بمنظور تامین موارد پیگیری لازم را انجام دهد. همچنین موارد نقص را به مسئول شیفت بعدی اعلام نماید. در زمان بروز حادثه مطابق با دستور فرمانده حادثه بمنظور تامین نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات مورد نیاز اقدام نماید.

✓ شناسایی منابع، امکانات و کارکنان مورد نیاز:

کارکنان	اعضای تیم مدیریت حادثه
امکانات و تجهیزات	ژنراتور - دستگاه UPS - منبع ذخیره آب - کپسول اکسیژن و دستگاه اکسیژن‌ساز - منبع ذخیره گازوئیل - تجهیزات پزشکی ضروری و جایگزین در سایر بخش‌ها - اتوکلاو - اندیکاتور - تجهیزات آزمایشگاه و رادیولوژی
منابع مالی	هزینه جبران تجهیزات و لوازم مصرفی پس از پایان برنامه مدیریت حادثه

✓ **نکته:** دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا با همکاری مسئولین واحدهای مرتبط مسئولیت برآورد حداقل امکانات و تجهیزات مورد نیاز جهت استمرار خدمات در زمان بروز حادثه را برعهده دارد. مدیریت بیمارستان با همکاری مسئولین واحدهای مرتبط مسئولیت تامین حداقل‌های برآورد شده قبل از بروز حادثه را برعهده دارد.
در زمان فعال شدن برنامه مدیریت حادثه، موارد کمبود در تجهیزات و امکانات توسط سوپروایزر به فرمانده حادثه و مسئول تیم برنامه‌ریزی اعلام شده و با هماهنگی فرمانده تیم مدیریت حادثه از واحدها و بخش‌های مختلف بیمارستان و یا سایر مراکز تامین می‌گردد.

روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش/بازنگری	PR-IM-05	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۴ از ۷	صفحه

❖ شیوه انجام کار :

الف- تعیین خدمات و تجهیزات ضروری بیمارستان جهت استمرار در زمان بروز حادثه :

۱. دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا با مشارکت صاحبان فرآیند فهرست خدمات ضروری بیمارستان را تعیین می نماید.
۲. فهرست تجهیزات ضروری پزشکی جهت حفظ ایمنی بیمار و نحوه تامین جایگزین آنها در صورت خرابی و یا کمبود توسط مسئول تجهیزات پزشکی و کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار تهیه و در اختیار واحدهای مرتبط قرار داده می شود.

ب- اقدامات لازم جهت استمرار خدمات از زمان صفر تا زمان بازیابی :

۱. در انتهای هر شیفت کاری مسئول هر واحد کمبودها و نیازهای لازم برای تداوم ارائه خدمات در بیمارستان را به مسئول بعدی بصورت شفاهی و کتبی ارائه نموده و اقدامات انجام شده خود برای رفع کمبودها را بیان مینماید.
۲. مسئول هر واحد یا بخش در ابتدای حضور در هر نوبت کاری بطور شفاهی یا کتبی یا اتوماسیون از کمبودها یا موانع واحد برای تداوم ارائه خدمت مطلع می گردد بطوریکه هر واحد بتواند با امکانات لازم و ضروری به کار خود ادامه دهد .
۳. مسئول هر واحد یا با واحد مربوطه برای رفع کمبود به صورت کتبی یا درج در اتوماسیون و یا تلفنی با ارسال درخواست کتبی در جهت رفع مشکل اقدام می کند و در صورت نیاز فرمانده حادثه یا مدیر بیمارستان را در جریان قرار می دهد.
۴. مسئول هر واحد با اطلاع مدیر بیمارستان یا فرمانده حادثه در جهت رفع کمبودها با منابع خارج از بیمارستان با تامین هزینه یا انعقاد تفاهم نامه یا بکارگیری تفاهم نامه های قبلی اقدام می شود.
۵. دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا با مشارکت مسئولین واحدهای مرتبط از تامین موارد ذیل حداقل ۷۲ ساعت در بیمارستان اطمینان حاصل می نماید :
 - آب: با ذخیره ۲۰۰۰۰۰ لیتر (برای ۳ روز) با مدیریت واحد بهداشت محیط این میزان آب ذخیره در شرایط فعلی وجود دارد که برای ۳ روز کافی است. در شرایط طولانی شدن حادثه برای روزهایی بعدی مدیریت لازم توسط مسئول این واحد صورت می گیرد.
 - برق: در شرایط فعلی میزان ذخیره برق توسط ۳ ژنراتور و دستگاه UPS به مدت ۱ هفته تامین می شود . در صورت طولانی شدن حادثه برای روزهایی بعدی مدیریت لازم توسط مسئول واحد تاسیسات صورت می گیرد.
 - اکسیژن: ذخیره اکسیژن با دستگاه های اکسیژن ساز به مدت ۱۵ روز موجود است. در صورت طولانی شدن حادثه برای روزهای بعدی، مدیریت لازم توسط مسئول واحد تاسیسات صورت می گیرد.
 - سوخت: سوخت بیمارستان شامل گازوئیل می باشد که به مدت ۱ هفته تامین است. در صورت طولانی شدن حادثه برای روزهای بعدی مدیریت لازم توسط مسئول واحد تاسیسات صورت می گیرد.

عنوان				
روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه				
کد	PR-IM-05	شماره ویرایش/بازنگری	۵/۲	تاریخ آخرین ابلاغ
صفحه	۵ از ۷	تاریخ آخرین بازنگری	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی
				۰۱/۰۶/۱۹
				۰۲/۰۶/۱۵

- **تجهیزات پزشکی:** اقلام مورد نیاز واحدها در واحد انبار تجهیزات پزشکی به مدت ۳ ماه ذخیره می‌باشد. در شرایط طولانی شدن حادثه برای روزهای بعدی مدیریت لازم توسط مسئول این واحد صورت می‌گیرد.
 - اقلام مورد نیاز گروه‌های آسیب پذیر (مانند کودکان/سالمندان/ زنان باردار و معلولان در هر شیفت توسط مسئول شیفت پیگیری و رفع می‌شود).
 - **تجهیزات CSR:** برای ۳ روز ذخیره وجود دارد. در شرایط طولانی شدن حادثه برای روزهای بعدی مدیریت لازم توسط این مسئول واحد صورت می‌گیرد.
 - **آزمایشگاه:** برای ۳ ماه تجهیزات ضروری در آزمایشگاه موجود است. در شرایط طولانی شدن حادثه برای روزهای بعدی مدیریت لازم توسط این مسئول واحد صورت می‌گیرد.
 - **رادیولوژی:** برای ۳ ماه تجهیزات ضروری در واحد رادیولوژی موجود است. در شرایط طولانی شدن حادثه برای روزهای بعدی مدیریت لازم توسط این مسئول واحد صورت می‌گیرد.
 - **مواد غذایی:** در صورت نیاز باید جیره‌بندی در موارد ذکر شده توسط فرمانده حادثه صورت گرفته و از طریق ابلاغ کتبی و یا ارائه پیام شفاهی توسط فرد مطلع و یا واحد روابط عمومی اطلاع‌رسانی می‌گردد.
 - **رادیولوژیک:** برای ۳ ماه تجهیزات ضروری در واحد رادیولوژی موجود است. در شرایط طولانی شدن حادثه برای روزهای بعدی مدیریت لازم توسط این مسئول واحد صورت می‌گیرد.
 - **ذخیره دارویی و سرمی:** به میزان یک ماه موجود است. در صورت نیاز باید توسط فرمانده حادثه جیره‌بندی صورت گیرد.
۶. در صورت بروز حادثه در صورتی که عملیات بیش از ۱۲ ساعت به طول انجامد فرمانده حادثه بیمارستان برنامه‌های لازم برای تداوم عملیات را پیش‌بینی نموده و پرستل و تجهیزات و منابع مورد نیاز (نظیر نیازهای زیربنایی مانند آب، برق و انرژی، غذا و نیازهای بهداشتی) را فراهم آورد.
۷. گزارش‌دهی در هر مرحله و شیفت باید توسط اعضاء تیم مدیریت حادثه و مسئول هر واحد صورت گیرد و عملیات ضروری تداوم یابد.
۸. ارتباطات لازم با سازمان‌های مربوط توسط ارشد رابط پس از هماهنگی با فرمانده حادثه صورت می‌گیرد. ارتباط لازم با رسانه‌ها برقرار شده و اطلاعات ضروری به خانواده‌ها ارائه می‌گردد.
۹. هزینه اثربخشی عملیات‌ها در صورت کمبود و جیره‌بندی توسط فرمانده حادثه بررسی می‌گردد. در صورت نیاز، فرمانده حادثه با مشارکت اعضاء تیم مدیریت حادثه مدیریت تامین نیروها و نیازها را برای مدت ۳۰ روز (یک ماه) برنامه‌ریزی می‌نمایند.

روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه					عنوان
۰۱/۰۶/۱۹	تاریخ آخرین ابلاغ	۵/۲	شماره ویرایش/بازنگری	PR-IM-05	کد
۰۲/۰۶/۱۵	تاریخ بازنگری بعدی	۰۱/۰۶/۱۵	تاریخ آخرین بازنگری	۶ از ۷	صفحه

ج- اقدامات لازم در مرحله بازیابی و بازسازی پس از خاتمه عملیات :

۱. مسئول واحد/بخش پس از پایان حادثه و اعلام وضعیت سفید توسط فرمانده حادثه نسبت به تامین/تعمیر و رفع کمبودها اقدام می نماید. باید پرسنل بتوانند تجهیزات و منابع را تعمیر، ذخیره مجدد و بازیابی کنند.
۲. در صورتی که بیمارستان به طور نسبی یا کامل تخلیه شده باشد و دستور بازگشت به مکان مربوطه صادر شود باید فرمانده حادثه قبل از صدور دستور بازگشت به محل از طریق بررسی گزارشات تیم مدیریت حادثه از ایمنی و منابع کافی در مکان مربوطه کاملاً مطمئن گردد.
۳. مسئول واحد مالی تامین خسارات و مطالبات را پیگیری نموده و تجهیزات قرض گرفته شده بازگردانده می شود.
۴. مسئول واحد یا بخش به وضعیت روحی و روانی پرسنل رسیدگی نموده تا در صورت نیاز اقدامات حمایتی مورد نیاز را دریافت کنند.
۵. مسئول واحد یا بخش درس های آموخته شده از گزارشات و نحوه مدیریت حادثه را جهت یادگیری با کارکنان به اشتراک می گذارد.
۶. ارشد رابط پس از هماهنگی با فرمانده حادثه در انتهای فاز عملیاتی یا هر زمان که فرمانده حادثه اعلام کند گزارش نهایی از حادثه، پرسنل آسیب دیده، خسارات وارده، اقدامات اجرا شده ارگان های همکار، کمبودها، نقاط قوت و ضعف را براساس گزارشات تکمیل شده در فرم گزارش فعالیت های اعضای تیم مدیریت حادثه (HICS ۲۱۴) با کد سند FO-IM-02 تکمیل نموده به EOC دانشگاه متبوع ارائه می نماید.

❖ منابع / مراجع :

۱. سند EOP بیمارستان فارابی ۱۳۹۵
۲. آمادگی بیمارستانی در حوادث و بلایا (برنامه ی کشوری)/ تالیف حمیدرضا خانکه و همکاران؛ مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی، مرکز تحقیقات توانبخشی در حوادث و بلایا. تهران : دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۹۱.
۳. کتاب سیستم فرماندهی حوادث بیمارستان (HICS : ۲۰۱۴). دکتر عبدالرضا بابا محمودی و همکاران. انتشارات رویان پژوه و انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بقیه ا...، چاپ اول، تهران : ۱۳۹۴.

❖ مستندات مرتبط :

۱. فرم گزارش فعالیت های اعضای تیم مدیریت حادثه (HICS ۲۱۴) با کد سند FO-IM-02
۲. فرم گزارش مدیر کشیک با کد سند FO-IM-03
۳. چکلیست نظارت برافزایش ظرفیت بیمارستان در حوزه های فضای فیزیکی، تجهیزات، ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و نیروی انسانی با کد سند CH-IM-04

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی فارابی، قطب علمی چشم پزشکی
مدیریت خطر حوادث و بلایا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی تهران

روش اجرایی نحوه تداوم ارائه خدمات درمانی حیاتی در زمان وقوع حادثه

عنوان

۰۱/۰۶/۱۹

تاریخ آخرین ابلاغ

۵/۲

شماره ویرایش/بازنگری

PR-IM-05

کد

۰۲/۰۶/۱۵

تاریخ بازنگری بعدی

۰۱/۰۶/۱۵

تاریخ آخرین بازنگری

۷ از ۷

صفحه

نام، سمت و امضاء تهیه کننده / تهیه کنندگان (اعضاء کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا)

	آقای دکتر علی طباطبائی (رئیس گروه اورژانس)		علی اکبر عسگری (دبیر کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا و مسئول ایمنی ساختمان و تاسیسات)
	مجتبی کرماجانی (مسئول تاسیسات)		فریده آذیر (مدیر پرستاری)
	اعظم بیات (رئیس امور مالی)		سعیده گلیج (کارشناس هماهنگ کننده ایمنی بیمار)
	علی نقیان (مسئول حراست)		رزیتا حدیری (سرپرستار درمانگاه اورژانس)
	رضا عقیلی (مسئول خدمات)		ایوب منتی (مسئول روابط عمومی و امور حقوقی)

نام، سمت و امضاء تاییدکننده / تاییدکنندگان

	شیمایا خارااباف (مسئول دفتر بهبود کیفیت)		سعید مرادی (مدیر بیمارستان)
--	---	--	--------------------------------

نام، سمت، مهر و امضاء تصویب کننده

	دکتر مهدی خداپرست (رئیس بیمارستان)		دکتر مهدی خداپرست (رئیس بیمارستان)
--	---------------------------------------	--	---------------------------------------